

БАЛАДА ЛУ АЈДУК ВЈЕЛКУ

Кинд ој зйће ђе ун визйр,
М-а тримјес паша ђин Ђи,
Ла Ајдук Вјелку йн Њигоћин.
Ш-аша Паша кђ-ј скрија:
“Ајдук Вјелко, Думњата!
Ја лас-о ту пје Крајна,
Кђ-ц рђпун вијаца!”
Ајдук Вјелку ђ-ауза,
Ђе нђказ ну мај пуђа.
Ши јел вјестје кђ-ј скрија.
Ши-л принђа ун нђказ,
Скрија ку сйнђе ђин образ.
Ш-аша вјестје кђ-ј скрија:
„Н-ауз Пашо Думњата!
Фуцуц ми кђђина та.
Да сђ вјез јеу ђе сђ-ц фак,
Кђ јеу фрађе м-ам журат,
Пје сабије, пје маћрак.
Сђ ну мај лас Турк дје лђак,
Њић кђђиње ку бђрбат!
Ши ђј-ој ста, мј-ој рђђика,
Војскђ ка плуаја грја.“
Ајдук Вјелку ђе лука,
Йн граш ђе пјатрђ сђ бђга,
Ши ку каји плђка,
Ку фраћису Милућин.
Ши-ј мйна ђин Њигоћин.
Ји пје кај йђ йнкђлика,
Ши йн Њигоћин сђ трађа.

БАЛАДА О ХАЈДУК ВЕЉКУ

Као изасланика,
Послао ме паша из Видина,
Хајдук Вељку из Неготина.
И тако му паша стаде написати:
„Поштовани, Хајдук Вељко,
Остави се ти Крајине,
Да ти живот не скратим!
Кад то чу Хајдук Вељко,
Толико је бесан био,
И брже боље му одговорио.
Велики бес га ухватио,
Крвљу из образа му писао,
И овакав одговор му је писао:
Чуј ти мене, пашо, годподине,
Кадиницу ти твоју ја.
Видећеш шта ћу ти приредити,
Јер ја сам се брате заклео,
Сабљом и буздованом.
Да ћу Турке истребити,
И кадине и Турке истерати!
И знај, многобројну војску ћу сакупити,
И на тебе кренути.“
Хајдук Вељко шта уради,
У камени град ушао,
Са братом Милутином,
Коње узђахали,
И из Неготина кренули.
И кроз Неготин пролазили,
Коње су бичовали,

Да мјерг каји ла галоу,
Їј мйна йнтрун бић дје фок.
Пин Њигоћин кйнд трећа,
Његусторји кă стрйга!
Ајдук Вјелко Думњата,
Ну мйна каји аша,
Кă кум сăр скинћијиљи,
Ши њ-апринђе дугăјиљи.
Йн ђалу Букопћи јеша,
Пјепт ку Турћи фраће да.
Ајдук Вјелку ће лукра,
Кйнд трађа јел сабија,
Ши пин Турћ ми сă йнвйрђа.
Ну-ј таје кум сă таје
Да ми-ј таје ка пје уој.
Їј таје ка пје уој,
Грамађешће ка пје клај,
Да йј кићешће ка пје пјешће,
Сă ну ље мај трађ нађежђе.
Їј таја Вјелку пăн ла прйнз,
Тот ку воје ши ку рйс.
Да йј таја ши пăнă амњаз,
Кам ку мйњйје ши наказ.
Да таја пăнă ла кингије,
Таја о сутă, ш-о мије.
Јо-ће Вјелку остања,
Ши йндăрăт ми сă йнтуорђа,
Ку фраћису Милућин,
Сă йнтуорсăрă йн Њигоћин.
Ајдук Вјелку ће лукра,

И у снажном галоу,
Кроз Неготин јурили,
Трговци су га молили!
Хајдук Вељко, господару,
Не терај тако коње,
Искре ће се од галопа ширити,
И дућане запалити.
На брду код Буковча је изашао,
И мегдан са Турцима започео.
Шта је Хајдук Вељко урадио,
Сабљу је потегао,
И кроз Турке се пробйјао.
Док је клао није бирао,
Клао их је као овце,
Као овце их је клао,
И на гомиле их је бацао
Као рибу их је слагао,
Да им се више ниси надао.
До ручка их је клао,
Насмејан и весео.
А клао их је и до поднева,
Пун љутње и ината.
А до сумрака их је клао,
На стотине, на хиљаде.
Тада би се Вељко уморио,
И натраг се,
Са братом Милутином,
У Неготин вратио.
Хајдук Вељко шта је урадио,
Кад се кући вратио,

Кйнд акаса сѧ йнтуорѧ,	Како би требало није се десило,
Кум дај фраѧе ну вјеѧа,	Топција се није журио,
Тунѧрѧиу ну сѧ грабја,	Кад му капију отварао,
Кйнд пуарта луј йј ѧешкиѧа,	Хајдук Вељко шта је чинио,
Ајдук Вјелку ѧе лукра,	Шамар му је распалио.
Нума о палма фраѧе йј да.	А топција му се тад обратио:
Да тунарју ѧе-ј зйѧа:	„Хајдук Вељко, господару,
“ Ајдук Вјелку Думѧата,	Тежак беше шамар твој!
Да зѧу йц фу грја палма та!	Видеѧеш како ѧе бити,
Да ту сѧ о вјез ши ту пја мја,	Тежак и шамар мој!“
Кум ар сѧ фије ѧе грја!“	Хајдук Вељко шта је учинио!
Ајдук Вјелку ѧе лукра!	Он би тад прилегао,
Јел фраѧе сѧ кулка,	Прилегао и одмарао.
Сѧ кулка ши оѧиѧа.	А топција шта је учинио!
Да тунарју јел ѧе лукра!	Касно у ноћ би отрчао,
Нуапѧа fuga фраѧе да	И код Турака стигао,
Ши ла Турѧи сѧ дуѧа,	И Хајдук Вељка издао.
Пје Ајдук Вјелку ми-л изда.	И овако се ѧима обратио:
Аша тунарју кѧ зйѧа:	„Саслушај ме Пашо, господару,
„Н-ауз Пашо Думѧа та,	Радиѧеш по мојој вољи!
Лукрѧ пје команда мја!	Даѧеш ми топ највеѧи,
Сѧ-м дај туну пја-л мај марје,	По имену Турчина Николаја.
Баш пје Турку Њиколаје.	И да са ѧим ја командујем,
Ши ној фраѧе сѧ-л унпљем,	И ми брате да га напунимо,
Ку аур ши ку арѧинт	Само златом и сребром,
Сѧ-л доборйм ла пѧмйнт!“	Да га на земљу оборимо!“
Да мйѧе йн рѧсѧрит ѧе суарје,	И сутра кад зора сване,
Јасѧ Вјелку ла пљимбарје.	И тад Вељко у шетњу порани,
Йј да туну ал мај марје,	Највеѧег топа, тобцији дали,
Баш пје Турку Њиколаје!	Баш Турчина Николаја!

Лучешће ка ун суаре.
Ши ји фраће йл унпља,
Тот ку аур ши арђинт,
Сă-л добуарје ла пăмйнт.
Јакă зăуа сă фăћа,
Ајдук Вјелку сă скула,
Баш йн рăсăрит ђе суарје,
Јеша Вјелку ла пљимбарје,
Ку кăпуту пје спинарје,
Да тот сă ујта ла ваље.
Да тунарју ће лукра!
Одатă ку туну погња,
Ш-аша ће ми-л догођа,
Баш ла капу пјептулуј,
Уње је ињима војњикулуј.
Ајдук Вјелку жос кăђа,
Атйта вуорбă мај вуорбја:
„Фраће, фраће Милоћинье,
Пјердуј капу пйнтру ћинье!
Пјердуј капу вајђе миње,
Да дакă мă вој прăпăђа,
Шапће груацје мј-ој сăпа,
Ла ђе уопт м-ој йнгруопа,
Ши ту шћи ундје м-ој гăса“.
Атйта вуорбă мај вуорбја,
Суфљецаљу кă-ј јеша,
Ајдук Вјелку сă прăпăђа.
Да фраћи-су ће лукра!
Шапће груацје кă-ј сăпа,
Ла ђе уопт ми-л йнгруопа.

Као сунце топ засијао.
И они га брате напунише,
Све златом и сребром,
Да га на земљу оборе.
Ето и дан је свануо,
Хајдук Вељко се пробудио,
У рану зору,
У шетњу је кренуо,
Капут је огрнуо,
И све према истоку гледао.
А топција шта је урадио!
Из топа је опалио,
И тако ми га погодио,
Баш под груди,
Баш у срце.
Ту се Хајдук Вељко сруши,
И неколико речи изустѝ:
„Брате, брате Милутине,
Све због тебе, мени глава оде!
Оде глава, тешко мени,
Ако ме више не буде било,
Седам јама ти ископај,
И у осму ти мене сахрани,
Ти знаш где ћеш ме пронаћи“.
Толико је само речи,
Да каже успео,
И Хајдук Вељко је издахнуо.
А брат шта је учинио!
Седам је јама ископао,
У осму га сахранио,

Цуаљили луј ље йнбрака,	Његово одело је обукао,
Ши пје кал йнкљика,	Његовог коња узјахао,
Њигоћину йл окоља.	Неготин је обикаљао.
Да Турћи ће ми-л вјеђа,	Кад би га Турци видели,
Гинђа Вјелку кљ јерја.	На Вељка би помислили.
Кљ вјез Турћи н-а крјезут,	И тад Турци нису веровали,
Ајдук Вјелку к-а мурит .	Да су Вељка убили.
Еће Паша ће лукра!	Шта је Паша тад учинио!
Атунћ вјестје јел скрија,	Тад би он поруку написао,
Ла Ајдук Вјелку тримјећа.	И Хајдук Вељку послао.
Ш-а аша вјестје йј скрија:	Овако би порука гласила:
„Ајдук Вјелко, Думњата,	„Хајдук Вељко, господару,
Стапйњешћец пје Крајна!	Господари својом Крајином!
Стапйњешћец Крајна йн паће,	Господари Крајином,
Н-арје њима ће-ц мај фаће!“	И мир јој сачувај!“.
Ши рљмйнсљ Крајна аша,	И остаде Крајина тако
Сљ њ-о стапйњим йн паће,	Да у миру је сачувамо,
Н-арје њима ће ње фаће.	И њоме господаримо.
Кљ пйнтру сљ помењаскљ,	Остаје да се спомиње,
О повјестја војњићаскљ	Једна прича, о једном јунаку,
Ла лумје, ла Думњавуастрљ !	Људима и Вама!

Бљлада мј-а повјестјит-о Митра алу Бљцикљ ћин Јабуковац(1943.). Тата-л ји а фост Колљ Кјору, карје а кйнтат дјин лљутљ.

Баладу ми је казивала Митра Бацикић из Јабуковца. Њен отац је био познати виолиниста из Јабуковца-Никола Крчић.

Ћин 10. пљнљ йн 12. флорарју ану 2024.

Од 10 – 12. маја 2024.г

